د کونړ (کنړ) کلي والي
ودانۍ
او وروستۍ زلزله

ليکوال: ډاکټر معمار حشمت الله اتمر
پیخلیک: وړوی / لمریز کال ۱۴۰۷

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکي پوهه:

سرليک: د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
ليکوال: داکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،
اېډېټور:
د پښتۍ ډيزان: داکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،
خپرندوی:
چاپشمېر: ۲۰
چاپ نېټه: وږی / کال ۱۴۰۷
واټس اپ: ۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸+
برېښناليک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له ليکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بې اخځ ښوونې ترې د ګټې اخيستنې اجازه نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک **چوپړی**

پېښتۍ ۱

بسم الله الرحمن الرحیم ۲

لیکي پوهه: ۳

لړلیک.. ٤

تراڼ (پیل، شروع، برید) ٥

د یادښتونو له پاره: ۷

د کونړ ولایت:... ۸

د کونړ معماري: ۹

د معمارۍ ښه ټکي:... ۲۰

د معمارۍ وران (بد، خراب) ټکي:...................... ۳٥

د پای خبرې:.. ٦۸

سر چینه: ۷۱

د چاپ شویو کتابونو لیسټ ۷۲

د کار لاندې کتابونو لیسټ................................. ۷۸

د وخت او امکان په صورت کې............................ ۷۹

د پېښتۍ څټ ۸۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

ترانۍ (پیل، شروع، برید):

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إجْلَالًا لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إلَهَ إلَّا اللَّهُ خُضُوعاً لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍوَآلِهِ .

بې پايه ستاينه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د وجود مانۍ او کاينات يې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل.
هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نوموونه دي، او کائناتو د پيدايښت يوه حتمي لامل دی.
عظمت، د ټولې نړۍ موجوديت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسيدو جوهر په يوه والي کې د اعتراف، تباهۍ او بې وسۍ يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

ګرانو لوستونکو!
دا ځل مې وغوښتل د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزلې تر عنوان لاندې کتاب وليکم او د خپلو کتابونو مينوالو او لوستونکو سره يې ګډ (شريک) کړم.

زما د کتابونو مېنه وال يوازې معماران او انجنيران نه دي، او نه بايد اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ په خپلو ليکونو کې توپير راوړم چې د هرې څانګې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړې چې ليکنې مې توپير و لري او هم به مې مينه وال ډېر شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

پاکه ربه!

زموږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو موږ له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو.

زموږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخښه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده ګانو څخه مو و بولې.

- له ټولو دوستانو او ملګرونه چې ما ته یې د سیمې نه مستند انځورونه رالیږلي دي نړۍ مننه، همدا راز ټولو ته د ښې روغتیا او اوږد عمر دعاوې کوم.
- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هیله کوم چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره ګډ (شریکه) کړئ.

Whatsapp: 0093799376998

په درنښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د یاددښتونو له پاره:

۱- ....

۲- ....

۳- ....

۴- ....

۵- ....

۶- ....

۷- ....

۸- ....

۹- ....

۱۰- ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ ولایت:

کونړ ولایت د هېواد یو د ۳۴ ولایتونو څخه دی، چې هېواد په شمال ختیځ کې پروت او د پاکستان هېواد سره ګډه پوله لري، د دې ولایت مرکز اسدآباد (اسعد آباد) دی.

د کونړ ولایت نخشه (نقشه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ معماري:

د کونړ معماري لکه نورو ولایتونو په څېر ډېره ساده اوکلي والي ده، ودانیز توکي (ساختمانی مواد) یې خټه، ډبره (تیږه)، شړ او لرګي دي.

ډېری ودانۍ یې کلا او د کلا دېوالونه نه لري، دا ودانۍ د غونډیو د پاسه جوړې شوې او په سیمې کې نږدې خپل او خپلوان سره په جلا ودانیو کې ژوند کوي، خو په اوارو(همواروو) سیمو کې د پخسو ښکلې کلا ګانې هم شتون لري.

دا ودانۍ یوه پوړې، دوې پوړې او درې پوړلې جوړې شوې دي او په جګو غونډیوو کې تر سترګوکېږي چې د نم او رطوبط نه لرې او همدا راز کولای شوو د ډېرو لرې ځایونو نه، هغه وګورو.

دا ودانۍ په ژمي کې د ښه لمر او رڼا څخه او په دوبي کې د طبعي هوا د جریان نه برخمنې دي.

کوټې ډېری مخ پر لمر او تر مخه یې بالکینونه او برنډې (تراس) تر سترګو کیږي چې د ناستې، کالي وچولو او د طبعت لید له پاره ترې کار اخیستل کیږي.

دا برنډې ډېری په دوبیم او دربیم پوړونو کې تر سترګو کیږي چې سرونه یې پوښلي او د لرګیو ستنو (پایو) په ذریعه کلکې شوې او مخې یې خلاصې دي.

په یوې ودانۍ کې څو کوټې شتون لری او په لاندې پوړ چې د تاکوۍ او یا تهکوۍ په نوم یادېږي د څارویو د پاره ترې ګټه اخیستل کیږي، ځینې کوټې کوشنۍ او ځینې یې لویې دي، د لویو کوټو په منځ کې د لرګیو ستنې یا پایې هم په کې شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د دې ودانیو دېوالونه د ډبرو، پخسې نه جوړې شوي او په چتونو کې يې لرګي کارول شوي دي، چې دا لرګي د نږدې غرونو او غونډيوڅخه راوړل شوي او بيا په ودانيو کې، کارول شوي دي.
دروازې، کړکۍ او ستنې تولې د نښترو (ارچې) لرګيږ څخه دي چې په ډېرى ودانيو کې تر سترګو کيږي، خو د کړکيو او دروازو پر مخ کوم خاص د غوړ رنګ (رنګ روغني) څخه کار نه دی اخيستل شوی او په طبعي ډول (حالت کې) ترې کار اخيستل کيږي.
د بنسټ (تهداب) سنګ کارى يې دومره ژوره نه ده، همدا راز دا سنګ کاري کومه مساله (مسالح) نه لري او ډېرى يې د ښويو سيند (سين) او غونډيو ډبرو نه کار اخيستل شوی کوم چې په نږدې سيمو کې په ډېرى اندازه شتون لري، خو په ځينو سنګ کاريو کې لرګي هم تر سترګو کيږي.
دا ډبرې ډېرى يې کوشنۍ، غيرې منځمې او خورا ښويې دي کومې چې د ودانيو چارو د پاره ناسمې (نامناسبې) دي.
د سنګ کاريو د پاسه بيا د پخسو دېوالونه ښکاري او په دېوالونو کي د لرګي کړکۍ د خونو د رڼا او لمر ننوتو د پاره ايښودل شوې دي.
په چتونو کې ګرد (ګول) لرګي يا دستک اچول شوي او د پاسه يې لهاړي او په ځينو سيمو کې د دستک د پاسه کوشني لرګی اولښتې هم تر سترګو کيږی چې د هغو د پاسه شړ او ځيني سيميز واښه هم اچول شوي دي او بيا وروسته د خاورو اخيړ او يا کاه ګل شوي دي.
د بامونو ميل يا ميلان (شيب، سلوپ) يوازې او مخې خوا ته ايستل شوی او بامونه ټول د لرګيو ناوې لري.
د ودانيو په مخه يا ليد کې کوم اخيړ او همدا راز په ډبرو کار يا سنګ کارۍ کې يې هنګاف هم نه په سترګو کيږي، د خونو د ننه يې اخيږ او ځينو ودانيو کې پر سبره پر اخيږ د سپينو خاورو(ګل سفيد) رنګ هم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

ښکاره توګه تر سره کېږی چې د اختر ونو او یا نورو مناسباتو په موخه دا سپین رنګ تازه کېږي.
ځایي معماري د کلونو راهیسې د سیمې نه پیل شوې او د سیمیزو خلکو په ملتیا سره مخته تللي او روانه ده، په دې معمارۍ کې ځایي خلک ونډه لري او د یوه نسل نه بل نسل ته د میراث په توګه پاتي شوې ده.

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستی زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

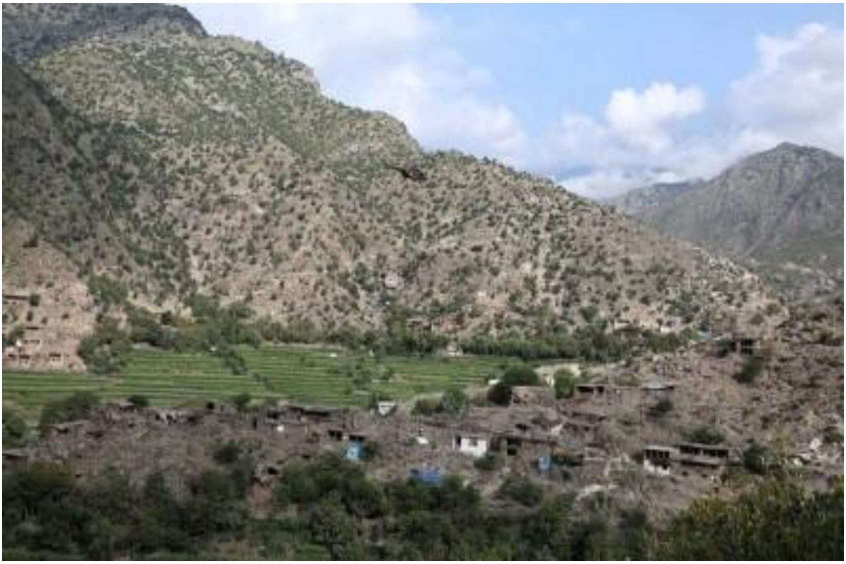

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د معمارۍ بنه ټکي:

د کونړ (کنړ) په معمارۍ کې لکه د هېواد په نورو سیمو کې بنه ټکي په پام کې نیول شوي او کېدای په راتلونکې کې هم په کونړ او د هېواد په نورو سیمو کي په پراخه توګه په پام کې ونیول شي.
د بېلګې په توګه:
۱ ـ د ودانۍ د ځای ټاکنه (انتخاب) کوم چې د خاورینو او ډبرینو غونډیو په لمنو، په پام کې نیول شوي دي، د دې ټاکنی په پایله کې اوسېدونکي د اضافه ځمکې اخیستنې، نم څخه په امان او د کور اضافه مصرف یا استفاده شوی اوبه هم د کوشنیو لښتیو په ذریعه د کور نه د باندې او لاندې لویو لښتیو ته لیږدول کیږي.

۲- دا ودانۍ مخ پر لمر په پام کې نیول شوي او په ژمي کې د تودلو د پاره په لرګیو او نورو سوند موادو کې سپما راولي.

۳- دا ودانۍ بنه لید لري او کورنۍ کولای شي لاندې کروندې تر سترګو، وڅاري او د طبیعت څخه خوند واخلي، ماشومان، څاروي او کورني مرغان کولای شي په آسانه توګه ببرته خپله لاره و مومي.

۴- دا ودانۍ د سیمې پیدایښت ودانیز توکو (موادو) څخه جوړې شوي او د ودانولو د پاره یې ډېرو پیسو ته اړتیا نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

۵- دا ودانۍ د کلي او یا نږدو سیمو د ختګرو په مرسته جوړې شوي او د کلي عام خلک یو د بل سره د جوړولو په چارو کې ونډه اخیستې ده.

۶- دا ودانۍ په لږ ځای کې څو پوړه جوړې شوې دي.

۷- د هرې ودانۍ په دوبیم او دریم پوړونو کې برنډې یا تراسونه لري چې د اړتیا په وخت کې ترې کار اخیستل کیږي.

۸- د ودانیو بامونه اوار(هموار) دي چې ځیني وختونه د دوبي په موسوم کې د ویده کېدو او ترکاریو وچولو له پاره ترې ګټه اخیستل کیږي.

۹- اوار بامونه د نورو بامونو په پرتله خورا ډېر ولاړ(عمودي) بار وړتیا او په زلزلې کې تر نورو با مونو غوره دي.

۱۰- دا بامونه په کال کې یو ځل او د مني په موسوم کې اخېر کیږي چې په اخېر کې د غټو بوسو نه کار اخیستل کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستی زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د معمارۍ وران (بد، خراب) ټکي:

۱- د تهدابونو نه ژورتیا
۲- د لاندې پوړ یوه خوا یې اوچته او بله خوا یې لنډه ده
۳- په سنګ کاریو او یا ډبرو کارونو کې د ګردو اوښویو ډبرو یا تیږو نه کار اخیستنه
۴- په سنګ کاریو کې د بافت نه په پام کې نیونه
۵- په سنګ کاریو کې د بېلا بېلو(د غره او سیند) کاڼو نه کار اخیستنه
۶- په سنګ کاریو کې د مسالې (مصالح) نه شتون
۷- په سنګ کارۍ کې د لرګېو څخه کار اخیستنه، ځکه دا لرګي کېدای شي د باران او لمدېدو په صورت کې لامده او حجم یې ډېر او د وچېدو په وخت کې وچ او حجم یې لږ شي، چې دا په خپله دېوال د انقباض او انبساط سبب ګرځي.
۸- د پخسې دېوالونه د پخسې د اصولو نه پرته جوړونه
د بېلګې په توګه:

- د دېوال سور یا بر په پام کې نه نیونه
- د پخسې د یوه کتار د درز د پاسه د ډبرو نه ایښودنه او پخسې ته دوام ورکونه
- د پخسې دېوال په یوې اندازې پورته کونه (جګونه)
- د پخسې د کلکوالي، نه ټست کونه
- د پخسې د پاره د هرې خواورې کارونه
- په پخسې کې د بې تجربو کسانو نه، کار اخیستنه

۹- د پخسې دېوال د پاسه د ډبرو یا د تیږو دېوالونو جوړول
۱۰- د لرګیو د بېلابېلو(مختلفو) قطرونو نه کار اخیستنه
۱۱- د چت لرګیو دیوې ثابتې اندازې په پام کې نه نیونه
۱۲- د دېوالونو د پاسه تر پایه پورې د چت د لرګیو، نه ایښودنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

۱۳- د لرګیو څوکې کوم چې د دېوالونه د پاسه دې د ضروري موادو لکه، سوځېدلي موبلاین (موبلایل) او یا تورو تېلو نه غوړونه
۱۴- د بامونو ناوې د وادنیو مخې ته پرېښودنه
۱۵- د ځمکې ټېک نه په پام کې نیونه
۱۶- د کوټو د برونو(سورونو،عرضونو) د انجنیرۍ د اصولو، نه په پام کې نیونه
۱۷- د بام د وزنونو ډېرېدل، د هر اخېړه سره
۱۸- د کوټو د کونجونو نه تقویه کول په دېوالونو کې
۱۹- د یوه پوړ ستنو(پایو) نه کارونه، یو د بل د پاسه
۲۰- په ستنو کې د بېلابېلو قطرونو نه استفاده کول
۲۱- د چت د لرګیو یا دستکو تر مینځ نه کلکونه
۲۲- د لرګیو د پاسه د لرګیو او یا شړ نه کلکونه
۲۳- په چت کې د اوږدو او لنډو لرګیو نه کار اخیستنه
۲۴- په چت کې یوه خوا(سمت) ته بار ډېرونه
۲۵- په مودو، مودو کې د ودانۍ له پاره نه پاملرنه
۲۶- د ودانیو په جوړولو کې د ودانیزو انجنیرانو نه مشورې نه اخیستنه
۲۷- د انجنیرۍ د نقشو نه درلودل
۲۸- د خاورۍ په اړه ، معلومات نه لرل
۲۹- د پوړونو پورته کول بې له مشورې څخه
۳۰- د عامه نه پوهاوی، حکومتی د ادارو او تلویزیونو له لارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
. . . .

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستی زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولايت وروستۍ زلزلې ودانيو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولايت وروستۍ زلزلې ودانيو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانۍ انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

. . . .

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستی زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستی زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

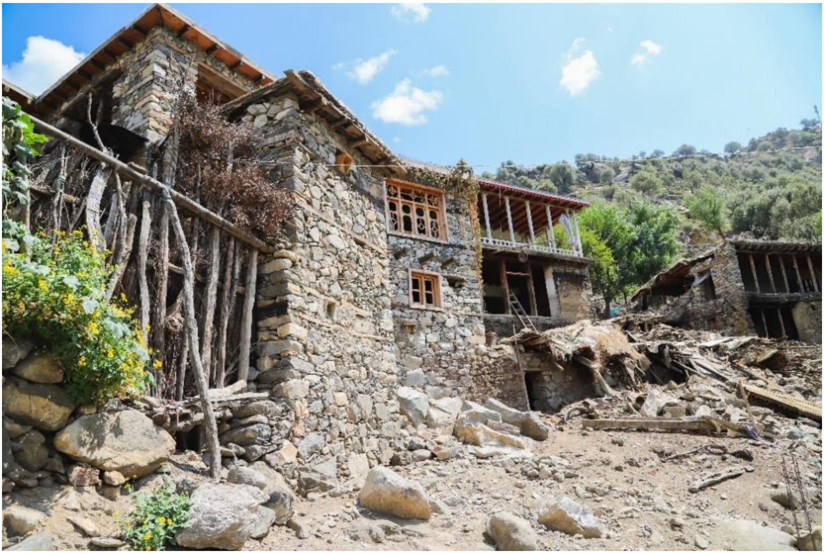

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د کونړ ولایت وروستی زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

....

د کونړ ولایت وروستۍ زلزلې ودانیو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د پای خبرې:

څرنګه چې خبر یاست د وږي د میاشتې په لسمه نېټه د شپې یوولس بجې او اووه څلوېښت دقیقې، لمریز کال ۱۴۰۴ چې د عیسوي کال د اګست د میاشتې یودېرشمې (د سپټمبر لمړۍ) نېټې سره سمون درلود، زلزلی د کونړ ولایت، ننګرهار او کابل ولایتونه یې ولرزاول چې ژوروالی یې د ۸ نه تر ۱۰ کیلومتره ځمکې لاندې او مرکز یې د جلال آباد ښار د شمال ختیځ په ۲۷ کیلومترۍ کې و.

د دې زلزلې قوت د ریښټر۵,۵ درجې او د ځینو رسنیود اطلاع پر بنسټ ۶ درجې وو، چې په کونړ او د جلال آباد ځینو سیمو ودانیو ته یې خورا ډېر زیانونه ورسول.

دې زلزلې د ودانیو ویجاړېدو(ورانېدو) پر سېره، مالي لګښتونو، خورا ډېر انساني تلفات هم درلودل چې د ځینو مطوبوعاتو د ویناوو پر بنسټ د مړو شمېر تر ۱۴۵۷ او ټپیانو شمېر تر ۳۳۹۴ کسانو هم ډېر وو، مګر څلور ورځې وروسته د زلزلې نه د امارتې مرستیال ویاند ښاغلي حمدالله فطرت په وینا د مړو شمېر ۲۲۱۷ او د ټپیانو شمېر تر ۴۰۰۰ کسانو(نفر) و هم ډېر وو.

دا زلزله د افغانستان پلازموینه (پایتخت) کابل او همدا راز د پاکستان پلازموینه (پایتخت) اسلام آباد کې احساس شوې او یا یاد ښارونه یې لړزولي دي، همدا راز دا زلزلې ۵ پس لړزې هم درلودې چې یوه یې خورا قوي او د ریښټر ۵,۲ درجې د امریکا د زلزلې سنجونې مرکز (USGS) له خوا ثبت شوې وه، داسې لږ ژورې (کم عمقه) زلزلې تل د ورانیو او ویجاړیو سبب ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

څرنګه چې پوهېږو کلي والي معماري د وخت په تېرېدو سره د يوه نسل نه، بل نسل ته په مېراث پاتې شوې ده او د کمزوره اقتصاد له وجې دومره رشد يې نه دی کړی چې ودانۍ د عصري او انجنيري علومو پر بنسټ د محلي ودانيزو توکو (موادو) په پام کې نيولو سره ډېزاين او تجربه لرونکو ساحوی انجنيرانو له خوا د هغو نقشو پلی کولو کې ونډه واخلی.

دا ودانۍ د محلي، ارزانه ودانيزو تومو (موادو) کوم چې په نړدې سيموکې په پراخه توګه (اندازه) پيدايښت لري، د ځينو مشرانو او کلي والي ختګرو نظرياتو په پام کې نيولو سره جوړې شوې دي، د انجنيري په لحاظ د ډېرو تېروتنو(اشتباهاتو) سره جوړې شوي دي.

د دې ودانيو ښه او بدو ټکو ته په پورته چوپړو کې پوره معلومات ورکړ شوي او دلته يادونه يې تکرار او لوستل يې د وخت ضايعه بولم، بلکه غوره بولم چې پر نورو راټول شويو معلوماتو رڼا واچوم کوم چې په سيمې کې تر سره شوي يا هم په راتلونکي کې تر سره کېږي.

د ځينو معلومات پر بنسټ په سيمې کې نه معمول، نه آشنا او نسبتآ قيمتی موادو کوم چې د ښاراتو معمارۍ سره تړون لري يادو سيموته وړل شوي او د هغو څخه ودانۍ د هغو کسانو له پاره کوم چې کورونه يې په يادې زلزلې کې نړېدلي يا ويجاړ شوي دي.

دا مواد سمنټي خښتې يا سمنټي بلوکونه، سمنټ، ګاډرې، پخې خښتې، د غره ډبرې (د غره تيږې) اوداسې نور مواد لکه ايزوګام او څادري اسپونو بام ناوې هم ګډ (شامل) دي.

دا مواد لاندې منفي اغېزې لري:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

۱- د نورو سیمې پاتې خلکو، کوم چې په سونتي (سنتي) ودانیو کې ژوند کوي روحیه کمزوري کول (ورانول، خرابول) او هغوی ته سوچ (سودا، تشویش) را منځته کول.

۲- د ښاري ودانیز توکو(موادو) په کلیو او بانډو کې رواج کول .

۳- د سنتي (د پلارونو نه پاتې) معماری کمزوره کول او په اوږد مهاله توګه له منځه وړل.

غوره دا بولم چې د ښاري موادو لیږد دې ودرول شي او په عوض کې دې د بدو، منفي او ورانو ټکو په اصلاح کونه کې دې ټول خلک د انجنیرانو په ملتیا اصلاحات راوړل شي او د خلکو یا عامه پوهاوي له پاره دې د کور جوړونې او ښار جوړونې وزارت له خوا د سیمې او محلي ودانیز توکو (موادو) په پام کې نیونې سره څو دوله اقتصادي نخشې (نقشې) جوړې او خلکو ته په وړیا توګه ورکړل شي، همدا راز د هغوی سره د تجربه لرونکو انجنیرانو په ملتیا سره په جوړونه کې ونډه واخیستل شی او دا پروسه دې د اړونده ښاروالیو، ملي ټلویزیون او نورو محلي تلوېزیونونو په مرسته د عامه پوهاوی او رواج له پاره ښکلې برنامې جوړې شي.

په دغو پرنامو کې په پراخه توګه د ښو او بدو ټکو په تشریح کولو سره پر ګټو او زیانونو معلومات وړاندې کړل شي، تر څو په راتلونکې کې د ښارې معماری او غیر اقتصادي ودانیز توکو(موادو) مخه ونیول شی او دا راز سونتي (سنتي) معماري به لا ښکلې او راتلونکو نوي نسلونو ته د اصلاحاتو سره، پاتي شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

سر چینه:

سیمه یځې څېړنې (میدانی تحقیقات)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ شويو کتابونو ليسټ

۱. معماری افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
(برای اساتيد انستيتوت های تخنيکي و ساختمانی افغانستان)
٤. رسم تخنيک (گامی به سوی دنيای انجينری) جلد اول
٥. رسم تخنيک (گامی به سوی دنيای انجينری) جلد دوم
٦. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصيل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقليم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاريه / دنيای انجينری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقيقی با مقياس معماری
۱٤. فرار از کشور- با تصاوير مستند
۱٥. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱٦. پخسه در افغانستان
۱۷. بنيا نگذاری اولين مساجد توسط افغانها در آسترليا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲٤. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چېر ته چې قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معمارۍ کې)
۲٦. مډرنه جوما تونه ,, پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکې - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
(تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک کابل)
۳٤. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او ګلچېن (پښتو ناول)
۳٦. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

(جلد اول)

۳۹. برف ها آب میشود
۴۰. رسم و تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بوډا ښکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پیل
۴۵. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم (جلد دوم)
۴۷. د شپېلۍ مینه (مه ینه) په کچه کړۍ کې (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلۍ مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بنونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولګي کې (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده ګړي ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کې ودانیز پرمختګ
۵۴. شپنه ادي (پښتو ناول)
۵۵. بې زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوي او ګړندی کړنلاره د معمارانو او انجینیرانو(انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم (جلد سوم)
۵۹. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواږه ملګري (پښتو ناول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٠. د يوې مياشتې ناوې (پښتو ناول)
٦١. دخاخکو هار (د يوه سړی لنډې کيسې)
٦٢. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
٦٣. کوشنۍ سوداګره (پښتو ناول)
٦٤. د کابل ښار معماري - بي بي مهرو
٦٥. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
٦٦. ډارونکی سېلاب (پښتو ناول)
٦٧. خواريکښ قاضي (پښتو ناول)
٦٨. د پخوانيو جوماتونو توپير د نن سره
٦٩. د مور وژونکی (قاتل)، (پښتو ناول)
٧٠. د مور ميړه (پښتو ناول)
٧١. مجموعه از دروس دينی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد چهارم)
٧٢. لېونی ملا (پښتو ناول)
٧٣. ځوان شهيد (پښتو ناول)
٧٤. توده برستن (پښتو ناول)
٧٥. نورک اکا (پښتو ناول)
٧٦. غريبک (پښتو ناول)
٧٧. د ژوند خوږې او ترخې (پښتو ناول)
٧٨. الماء [ديارلس کلنه فلسطينۍ انجلۍ تر نړېدلې ودانۍ (پښتو ناول)]
٧٩. مجموعه از دروس دينی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد پنجم)
٨٠. ادبي لښتي / چوب ادبی
٨١. د ښاروالۍ کاريګر (پښتو ناول)
٨٢. د خاورو لاندې ښار (د عينک مسو کان ته ځېرمه)
٨٣. شهری زير خاک (نزديک معدن مس عينک)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

۸٤. ساختمان های کانتینری
۸٥. کانتینري ودانۍ
۸٦. Architecture of Buddist temple in Kabul city
۸۷. ښکلې هوسۍ (پښتو کيسه)
۸۸. خړه بيزو(پښتو کيسه)
۸۹. سور تنور(پښتو ناول)
۹۰. سپين کارغه (پښتو داستان)
۹۱. لېونۍ لېوه (پښتو داستان)
۹۲. بندي مرغه (پښتو داستان)
۹۳. بې وخته سېلاب (پښتو ناول)
۹٤. ملا نصرالدين سره د دوکې پايله (پښتو ناول)
۹٥. د پوی بهلول غوره پرېکړه (پښتو داستان)
۹٦. د کابل ښار لمړي ګمرک اداري ودانۍ معماري
۹۷. ناکامه مينه (پښتو ناول)
۹۸. سنګلاخ دره او معماري
۹۹. عشق در کانتينر ها (ناول به زبان دری)
۱۰۰. مادل اندازه گيری اسلامی
۱۰۱. په ګاونډ هېواد کې زړه بايلل (پښتو ناول)
۱۰۲. بازی ها وسپورت های محلی مردم افغانستان - جلد اول
۱۰۳. منار های غزنی – گذشته و حال
۱۰٤. توري چشمې (عينکې) پښتو ناول
۱۰٥. د چک ولسوالۍ نه (۹) برجه کلا
۱۰٦. د يوې شپې ناوې (بهرنۍ پښتو ناول
۱۰۷. ښکلا (پښتو ناول)
۱۰۸. د نارنج غونډۍ
۱۰۹. د چوکې دهقان (بزګر، کروندګر)
۱۱۰. مشت نمونه خروار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

١١١. قلعه برگد عبدالاحمد خان
١١٢. قلعه بلند کلوله پشته
١١٣. منار غزنی الهامی برای منار جام
١١٤. د افغانستان تاریخي کلاګانو ته، یوه لنډه کتنه
١١٥. د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کار لاندې کتابونو لیسټ

١. هنر خطاطی و میناتوری در مراد خانی
٢. هنر کلالی در مرادخانی
٣. بې وخته باران
۴. د ژوند پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کونړ (کنړ) کلي والي ودانۍ او وروستۍ زلزله
....

د وخت او امکان په صورت کې

١. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
٢. تاریخ معماری افغانستان
٣. حویلی های آسمان خراش
٤. ارتباط گذ شته، حال و آینده در معماری
٥. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
٦. شیطان چراغ
٧. خاطره ها

(c) ketabton.com: The Digital Library

Kunar vellage Bildings and the Recent Earthquicke

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library